

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Horváth Béla Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Horváth Béla ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (ügyintéző: ... jogtanácsos) által képviselt alperes neve alperes ellen kártalanítás iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. május 17. napján kelt 39.P.22.315/2009/26. számú ítélete ellen az alperes részéről 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a felperesnek 20.000 (Húszezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 73.200 (Hetvenháromezer-kettőszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperesnek 1992-ben hasnyálmirigy csonkoló műtétje volt, amelynek során vértranszfúzióban részesült. A műtét szövődményeként cukorbetegség is kialakult nála, amelyhez - az utóbb kiderült - HCV fertőzöttsége súlyosbító tényezőként járult hozzá. A felperes a 2006-ban elszenvedett agyvérzéséből maradék tünetek nélkül gyógyult. HCV fertőzöttsége 2008 tavasza óta ismert, 2009 márciusában kezdték meg a felperes interferon kezelését, amelynek eredménye a mai napig nem ismert, a kezelést követő PCR vizsgálat nem került elvégzésre. A felperes az interferon kezelés idején kóros mértékű hangulatzavarban szenvedett, melyet motiválatlanság, kilátástalanság, lehangoltságérzés jellemzett. Jelenleg is rossz kedélyállapotú, fáradékony, depresszióra utaló tünetek jelentkeznek nála.

A felperes keresetében 5.000.001 forint nem vagyoni kára kamatokkal történő, valamint 2008. október 1. napjától véghatáridő nélkül havi 30.000 forint járadék, továbbá a lejárt járadékok után középátlagos időponttól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét arra alapította, hogy az 1992-ben kapott vértranszfúzió során fertőződött meg.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, vitatta a transzfúzió megtörténtét, illetőleg annak okozati összefüggését a felperes fertőzöttségével, eltúlzottnak találta az igényelt nem vagyoni kártérítés összegét is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 4.000.000 forintot és ennek 2009. március 1. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, továbbá 704.000 forint lejárt járadékot 2010. február 1. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamataival együtt, és 2008. október 1. napjától véghatáridő nélkül minden hónap 10. napjáig előre esedékesen havi 22.000 forint járadékot, valamint 150.000 forint plusz áfa összegű perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A járadékra vonatkozó ítéleti rendelkezést előzetesen végrehajthatónak nyilvánította, rendelkezése szerint a le nem rótt eljárási illetéket és szakértői költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy a felperes fertőzöttségének legvalószínűbb oka a vérátömlesztés, ezért az okozati összefüggés a felperes által megjelölt vértranszfúzió és a fertőzöttsége között fennáll, így az alperes az egészségügyről szóló 1972. évi II. tv. (Eütv.) 22. § (1) bekezdése és 58. § (3) bekezdése alapján kártalanítási kötelezettséggel tartozik az egészségügyi intézkedés folytán a felperes egészségében bekövetkezett károsodásért. A nem vagyoni kártérítés kapcsán az elsőfokú bíróság mérlegelte, hogy a felperes életvitele jelentősen megváltozott mióta tudomást szerzett HCV fertőzöttsége tényéről. Tekintettel volt arra is, hogy a felperes tudatában van annak, hogy a vírus bármikor aktivizálódhat, végső soron májrák is kialakulhat nála, ezért arra kell törekednie, hogy a szigorúan betartott egészséges életmódjával elkerülje állapota rosszabbodását. Értékelte továbbá, hogy a felperes társas kapcsolatai beszűkültek, a felperes magába forduló lett, amely meghatározza kapcsolatát a külvilággal, szexuális élete megritkult. Mérlegelte azt is, hogy a felperes a feleségével gyermek vállalását tervezte, azonban a felperes betegségével összefüggésben úgy gondolják, hogy nem lehet saját gyermekük, illetőleg az interferon kezelés ideje alatt egyáltalán nem gondolhattak gyermekvállalásra. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet a kirendelt orvosszakértő diétára és gyógyszerköltségre vonatkozó megállapításaival. Álláspontja szerint a felperesnek a betegségét megelőző étrendjéhez képest a jelenleg általa folytatott májkímélő diéta többletköltséget okoz. Elfogadhatónak tartotta azt is, hogy a betegség könnyebb elviseléséhez a felperesnek vitaminok és gyógyhatású készítmények szedésére van szüksége annak érdekében, hogy érezze, tesz valamit egészsége érdekében. Az elsőfokú bíróság ezért mérlegeléssel havi 15.000 forintot tartott elszámolhatónak és indokoltnak a diéta többletköltségére, havi 5.000 forintot a gyógyhatású

készítmények többletköltségére, míg 2.000 forintot a tisztítószerrel kapcsolatos többletkiadásokra.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a nem vagyoni kártérítés 3.000.000 forintra, míg a járadék iránti követelés havi 3.600 forintra történő mérséklését kérve. Érvelése szerint a felperes házastársának tanúvallomásából is megállapítható, hogy szeretnének saját gyermeket, tervezik is, csak a komplex antivirális terápia alatt nem vállalják, a felperes jelenleg 41 éves, így nem állítható nagy valószínűséggel, hogy a felperesnek nem lehet saját gyermeke. Állítása szerint a felperest ért hátrányok rövid ideig tartottak és nem voltak súlyosak, így az azok kiküszöböléséhez szükséges nem vagyoni kárpótlásnak is ezen a szinten kell maradnia. Álláspontja szerint a nem vagyoni kártérítés összegét az ítélethozatal idején érvényesülő ár- és értékviszonyok alapján kell meghatározni, ezért a kamatfizetésre vonatkozó rendelkezés törvénysértő. Kiemelte: a dietetikai szakvélemény szerint a felperes által követendő májkímélő diéta előírásai megegyeznek az egészséges táplálkozás ajánlásaival, ezért étrendje többletköltséget nem jelent. Rámutatott arra is: bizonyítatlan, sőt az orvosszakértői véleménnyel ellentétes a gyógyhatású készítmények többletköltségének és a tisztítószerrel kapcsolatos többletkiadások járadék formájában való megítélése, ugyanis az orvosszakértői vélemény szerint a felperes számára a HCV fertőzöttségével összefüggésben gyógyszer, illetve gyógykezelési többletköltsége - az inzulin injekció havi 3.600 forint költségén felül - nincs, és az általános higiénias életvezetés sem jár többletköltséggel számára. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság az orvosszakértői véleménynek a májkímélő diétára, a gyógyszer többletköltségére, valamint a tisztítószeres többletköltségére vonatkozó megállapításait törvénysértően rekesztette ki a bizonyítékok sorából, a bizonyítás eljárás eredményének értékelése helyett nem létező köztudomású tényeket értékelt.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a kellően felderített tényállás alapján, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg a HCV fertőzés következtében a felperes életminőségében beállt változást, és helytállóan határozta meg a felperes nem vagyoni kárának kompenzálására szolgáló kártérítés mértékét is.

Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, a Fővárosi Ítéltábla az arra alapított, a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések mindenben helytálló alkalmazásával meghozott ítéleti döntésével is egyetértett. Kifejezetten a fellebbezésben foglaltakra tekintettel emeli ki a Fővárosi Ítéltábla a következőket:

A károsodás bekövetkeztekor hatályos Eütv. 58. § (3) bekezdése értelmében, ha a gyógyszer összetétele és minősége megfelel a Gyógyszerkönyvben, illetőleg a

törzskönyvezés (nyilvántartásba vétel) alkalmával megállapított előírásoknak, és ennek ellenére alkalmazása folytán az állampolgár egészségében vagy testi épségében előre nem látható károsodást szenvedett, megrokkant vagy meghalt, őt, illetőleg az általa eltartott hozzátartozóit az állam kártalanítja. A kártalanításra a 22. §-ban foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

A szervezetbe gyógyítás céljából juttatott vér, illetve vérkészítmény az állam kártalanítási felelőssége szempontjából azonos elbírálás alá esik a gyógyszerrel, ezért a vérátömlesztés során kapott hepatitis C vírusfertőzés miatt az alperesnek az Eütv. 58. § (3) bekezdésén alapuló objektív kártalanítási kötelezettsége fennáll.

Az alperes a vérkészítményt gyógyszerként alkalmazta, gyógyászati cél érdekében juttatta a felperes szervezetébe; az adott vérkészítmény az orvostudomány akkori ismeretei szerinti előírásoknak megfelelt, a felperes testi épsége mégis károsodott. Az alperes ezért az Eütv. 58. § (3) bekezdése alkalmazásával köteles a felperes kártalanítására. Az Eütv. 22. § (2) bekezdése értelmében a kártalanítás módjára és mértékére a Ptk.-nak a kártérítésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni. A Ptk. 355. § (1) bekezdése alapján követelheti a felperes a nem vagyoni hátrány ellensúlyozásához szükséges nem vagyoni kárpótlást, valamint a vagyonában beállott kára megtérítését.

A felperes gyógyíthatatlan betegségben szenved, ebben a tudatban kell leélnie hátralévő életét, interferon kezelése még nem zárult le, így a vírusaktivizálódás lehetőségének valószínűsége nem prognosztizálható, azonban élete végéig rendszeresen kell járnia a kontrollvizsgálatokra. A gyógyíthatatlan betegség tudata és a folyamatban lévő gyógykezelés fizikailag és pszichikailag is súlyosan megviselte, a saját gyermek vállalásának esélyei - a felperes és felesége életkorára is tekintettel - jelentősen csökkentek. Miután mások által is veszélyesnek tartott, fertőző betegségben szenved, ami az emberi kapcsolatait is hátrányosan befolyásolta, életlehetőségei számottevően beszűkültek. A felperes által elszenvedett sérelem kárpótlásához szükséges nem vagyoni kártérítést ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság. Az alperes által a nem vagyoni kártérítés kapcsán a fellebbezésben hivatkozott indokok és érvek nem szolgáltak kellő alappal az elsőfokú bíróság helyes, logikus és ellentmondásoktól mentes - mérlegelésen alapuló - döntése megváltoztatására.

Az elsőfokú bíróság a feltárt ellentétes peradatok okszerű és helyes mérlegelésével állapította meg a felperes részére - vagyoni kártérítésként - a májkímélő diéta többletköltsége, valamint a gyógyszerköltség, és tisztítószeres többletköltsége címén járó járadék összegét is. A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény megállapításait - akárcsak a bizonyítási eljárás során felmerült egyéb bizonyítékokat is - a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el [Pp. 206. § (1) bekezdés]. Ésszerű és elfogadható, hogy a felperes számára többletköltségeket okoz az, hogy betegsége súlyosbodásának megelőzése, immunrendszere erősítése érdekében májkímélő diétát folytat, gyógyhatású készítményeket és vitaminokat szed. Nem hagyható

figyelman kívül a felperes feleségének tanúvallomása sem, amely szerint az egészségesebb, fehérjedús táplálkozásra - amelynek költségei a szakértői vélemény megállapítása szerint megegyeznek a májkímélő diéta költségeivel -, illetőleg a különböző vitaminok szedésére csak a felperes betegségének ismertté válását követően tértek át, a felperesnek mást főz, mint a szüleinek. A felperes környezete, családtagjai egészsége megóvása érdekében indokolt szigorú higiéniai előírásokat is figyelembe véve megállapítható, hogy a felperes javára megítélt havi 22.000 forint járadék nem eltúlzott.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - utalva helyes indokaira - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes a sikertelen fellebbezése következményeként köteles a Pp. 239. §-a folytán alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes részére jogi képviselete ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint - a 4/A. § értelmében áfa figyelembevételével - megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére, míg az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illetéket az alperes illetékmentessége [Itv. 5. § (1) bekezdés a) pont] folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. november 11.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Varga Edit s. k.
bíró